

J. W. KAISER

**GODS DIENST
EN
GODSDIENSTEN**

SERVIRE/DEN HAAG

Vertaling van een in het Engels gehouden inleiding in 'Het Oude Loo' op 27 mei 1956 door
J. W. Kaiser.

Alle rechten voorbehouden

'HET OUDE LOO'

Enige keren per jaar worden op het kasteel 'Het Oude Loo' te Apeldoorn, Nederland, bijeenkomsten gehouden van honderd tot tweehonderd genodigden van verschillende nationaliteiten, positie en professie, ten einde zich uit te spreken over vredestichting door oriëntering op de ene aanvaarding:

God grondlegger der wereld
en daarom onoverwinlijk.

De bijeenkomsten duren drie dagen; in het algemeen wordt men slechts tot deelneming aan één bijeenkomst uitgenodigd.

Op deze dagen houden enige personen uit verschillende landen een voordracht waarin zij hun prominentie uitspreken door hun visie te geven op deze oriëntering als universele basis van bezinning.

Deze voordrachten dienen als stimulans voor de vrije gedachtenwisseling, waaraan alle overige uren der bijeenkomst zijn gewijd.

'Het Oude Loo' stelt zich tussen alle groepen en groeperingen in als Open Veld, waar mensen elkaar ontmoeten en waar voor ieder de gelegenheid wordt gegeven tot herziening der eigen levensbelijdenis onder de grondgedachte. Trachten God te benaderen van hieruit, zonder enig etiket, zonder enig dogma, zonder enig bouwsel of systeem, is de verantwoording der voorbereiders ten opzichte van de Almachtige en ten opzichte van de wereld.

'Het Oude Loo' is geheel onafhankelijk van elke kerkelijke of politieke richting en van welke geestelijke of wereldlijke instelling dan ook. Het is geen organisatie.

Deze bijeenkomsten worden gehouden sedert 1951.

Het adres voor correspondentie is: Ferdinand Huycklaan 3, Baarn.

GODS DIENST EN GODSDIENSTEN

'Zoals de Vader mij heeft liefgehad, zo heb ook ik u liefgehad; blijft in *mijn* liefde. Indien gij mijn geboden onderhoudt zult gij in *mijn* liefde blijven, zoals ik de geboden van mijn Vader onderhouden heb en in *Zijn* liefde blijf.'

(Joh. 15:9-10)

Veel van wat ik nu ga zeggen, moet u wel onwelkom en zelfs kwetsend klinken. Wilt het nochtans niet misverstaan als een staaltje van moderne oorlogvoering met waterstofbommen en harteloze woorden! Maar veeleer als het kloppen van een vreemde aan uw deur. Een ongenode gast, die eenmaal binnengelaten vertrouwd kan blijken voor uw diepste hoop en heiligste verlangen.

Let niet op mij! Ik ben niet meer dan een, die deze ongenode Gast voor wie geen plaats is, bij u aandien.

Zijn onze harten niet als het huis van Penelope, vol beelden en namaaksels van de Enige Geliefde, die als Hij thuiskomt eerst die schijngeïefden doden moet?

Een donkere bewolkte herfstnacht, waarin de

natuur gelaten op de winter wacht. Het krijzen van een kat verbreekt ineens de stilte in de tuin en een kleine jongen schrikt overeind in bed. 'Dat is verschrikkelijk! Een kindje in de duisternis alleen gelaten, schreiende om hulp...'

Dit zou 'materiaal' kunnen lijken voor een psycho-analytisch onderzoek, maar het dient een beter doel: het is een voorbeeld van wat wij allen doen, wanneer wij tegenover de werkelijkheid worden gesteld.

Wij allen verbeelden ons dat wij de werkelijkheid vrijwel recht laten wedervaren in de waarde die wij er krachtens onze subjectieve gesteldheid aan hechten. En ofschoon wij ons vaag bewust zijn van de betrekkelijkheid van onze indrukken, vertrouwen wij er toch op dat wij onze neiging om het beeld van het zijnde te vervormen en te kleuren kunnen beheersen, en wij houden onze gevolgtrekking voor tamelijk betrouwbaar.

In feite worden wij geleid door een reeks van vervormde en miskleurde beelden en door een ingewikkeld weefsel van misvattingen; en toch menen wij te beseffen wat werkelijk en waarachtig is.

Het geheel van dit eigen weefsel is wat wij onze wereldbeschouwing noemen, en hoe meer wij eraan denken, erover redeneren en het

verfraaien, opdat het ons als een betrouwbare en passende gids veilig en gladjes door de wederwaardigheden van het leven voeren moge, des te meer is het doortrokken van het ontoreikende onzer persoonlijke misvattingen.

Dit is niet vleierend, vooral niet voor hen die zich inbeelden erin geslaagd te zijn de waarheid te formuleren. Ik denk aan wijsgeren, aan schrijvers van: 'Die Welt als Wille und Vorstellung', 'Het Wereldraadsel', 'Die Lehre vom Wesen', enz., om van meer moderne te zwijgen. Al zulke bespiegelingen meten schijnbaar het onmetelijke, maar zijn in feite projecties van vertwijfelde zelfrechtvaardiging, wanhopige worstelingen om het leven te herleiden tot een bezigheid van het denkvermogen; pogingen om terzijde te staan en toe te schouwen, pogingen om te ontkomen aan en te beheersen wat alleen maar kan worden ondergaan. Derhalve geen vervulling van leven, doch bedekte levensmislukking.

Ditzelfde geldt voor ons allen! Want wij trachten allen het leven meester te worden, of liever, wij deinzen terug voor zijn gevaren en slechte kansen. Wij ondergaan het levensproces niet moedigen vrij, maar bedenken allen een ingewikkeld beleid, een stelsel van verschan-sing, en hopen daarmee het leven de baas te worden, het onoverwinlijke te overwinnen.

Daarom moeten wij allen vroeger of later ondervinden, dat nooit wij de overwinnaars zijn! Daarom eindigen wij allen in overgave, vrijwillig of onvrijwillig, bewust of onbewust, bij het doodgaan, zo niet tevoren.

Want slechts Een is Onoverwinlijk, slechts Eén is Overwinnaar. Er is geen Overwinnaar dan GOD!

WA LA GALIBA ILLA'LLAH*)

Geen mens is sterker dan zijn ogenblik, wanneer het komt. En waarlijk, komen zal het, steeds weer, vroeg of laat.

Het is voor ons van het uiterste belang te beseffen, dat hetgeen wij waarnemen niet de werkelijkheid is, dat het noch de samengestelde hoedanigheid noch de volheid van de werkelijkheid heeft, maar slechts een beeld is van een gedeelte daarvan, waaraan wij een waarde hechten door het in te weven in het bestaande weefsel onzer waardehechtingen en gevolgtrekkingen, en dat zo mogelijk moet dienen om onze gehele wereldbeschouwing te bevestigen.

Want het is typerend voor alle opvattingen,

*) de spreuk die talloze malen in de albasten decoratie van het Alhambra voorkomt.

voor alle wereldbeschouwingen, dat zij voortdurend *bevestiging* van node hebben! Dit betekent dat wij diep in ons binnenste 'weten' dat onze beschouwing, onze vertolking, onze wereldbeschouwing niets anders is dan een vondst om onze houding, dat wil zeggen ons beleid, onze verschantheid, ons afweerstelsel, onze fnuiking van het leven, te rechtvaardigen.

Verwerkelijking van Waarheid, al is die nog zo gedeeltelijk, behoeft nimmer bevestiging. Maar alle theorieën, alle stelsels, alle gevolgtrekkingen van het denken, hebben voortdurend bevestiging nodig. Het zogenaamde 'bewijs', het aantonen, wordt steeds herhaald, juist omdat geen van die denkprodukten *leven* in zich heeft. Geen van hen is . . . waar!

De vraag naar een bewijs is een symptoom, dat hetgeen geboden wordt dienen moet *inplaats van* de waarheid. Redeneren is in wezen een surrogaat voor rechtstreeks verstaan, directe verwerkelijking. Redeneren wortelt in vrees voor spontane ervaring. Experimenten zijn vervangingsmiddelen voor ervaring. De experimentele wetenschap en de experimentele levenshouding zijn symptomen van levensvrees, ver ontwikkelde stelsels om gevaren en risico's, overrompeling en verkeerde responsie te voorkomen, om leed te vermijden.

Levende tussen miljoenen menselijke wezens, van wie niet één een ware levensingewijde is, van wie niet één ons de volle verwerkelijking van leven toont, maar die állen een omslachtig en klaarblijkelijk ondoeltreffend systeem van vertolking en fnuiking toepassen, horen en bieden wij een ontzaglijke hoeveelheid beoordeling en veroordeling van het gedrag van enkelingen en groepen en hun zelfrechtvaardiging.

Maar alle oordeel en kritiek ter wereld verschaffen geen inzicht, geen levensverwerkelijking. Het is betrekkelijk nutteloos het zelfbedrog onzer medemensen te zien, tenzij en in zoverre het overeenkomt met óns zelfbedrog. Het is heel waardevol om het zelfbedrog te doorzien dat allen gemeen hebben. Maar zulk een waan is heel wat moeilijker te doorzien dan enige bijzondere illusie.

Daarom levert de voortdurende strijd tussen de aanhangers van wijsgerige of godsdienstige stelsels, ideologieën en overtuigingen zo weinig echt resultaat op. In deze strijd wordt niet de Waarheid gezocht en gediend, maar de rechtvaardiging en de overwinning van het bepaalde geloof of de bepaalde ideologie.

Beweringen en beoordelingen hebben weinig werkelijke waarde. In werkelijkheid is de mensheid niet verdeeld in gelovigen en onge-

lovigen, godsdienstige en ongodsdienstige mensen. Er zijn gelovigen die eigenlijk graag zouden willen geloven, en ongelovigen die er zich helemaal niet van bewust zijn dat zij blindelings geloven in een stelsel van waanvoorstellingen.

Het is niet nodig te geloven in hetgeen is, maar er is een voortdurende behoefte om te geloven wat niet bestaat!

De mensen gelóven niet in GOD! Zij geloven in de een of andere voorstelling of leer omtrent Hem! Anderen 'geloven' in een of andere formule of verzekering dat GOD 'niet bestaat'. Het verschil in houding is wel duidelijk, maar het is niet fundamenteel. *Fundamenteel verkeren beide groepen in een waan, maar kunnen dat niet toegeven, omdat het hun de vermeende zekerheid ontnemen zou!*

Voorwaar 'deze rede is hard en wie kan er naar luisteren?' (Joh. 6:60). Wel, alleen zij wie het meer te doen is om de waarheid dan om hun verschansings-stelsels, kunnen en willen luisteren naar uitspraken van deze soort. Alle anderen voelen alleen maar wrok.

Denkt nu vooral niet licht over deze uiterst sterke en helaas doeltreffende kunstgreep van de psyche, van de ik-structuur, of indien gewenst, ons 'centrische' bewustzijn.

Duizendmaal horen wij mensen zeggen, dat

dit of dat gebeurde 'en toen wisten ze of begrepen ze dat het in werkelijkheid zo en zo is' . . . en dan geven ze een opvatting die zij zelf voor een stuk inzicht houden, een stuk waarheid dat zij ontdekt hebben.

Wat zij bieden is echter geen inzicht, geen waarheid, maar een stuk aanpassing, een stuk zelfrechtvaardiging dat snel werd gevormd, toen het 'ik' geconfronteerd werd met een werkelijkheid, welke aanvaarding de verwerping van een gekoesterde illusie zou vereisen. Het zelfbedrog ligt juist in die 'ontdekking', die een vertolking is maar voor een feit wordt aangezien. Omdat echter de aanpassing onbewust blijft, kunnen wij die nauwelijks erkennen.

Het is geen wonder dat alle illusies beweren op goede voet te staan met de Waarheid! Desalniettemin geraken alle mensen erg in de war en worden ze fel, zodra een van hun vervormingen van de werkelijkheid wordt onthuld. *Dit is het nu, wat wrok, haat en wraak veroorzaakt wanneer het Woord van GOD op aarde wordt gesproken.*

En daarom kàn het WOORD van GOD niet welkom zijn, wanneer het komt om ons te bevrijden uit het web van verstriking, dat wij zo lang geweven hebben.

Het is van grote betekenis dat de mens die

het eerst dit 'terugdeinzen' van de werkelijkheid en het 'vluchten' in een onwerkelijkheid van onze eigen makelij waarnam, - ik bedoel Sigmund Freud, die de zogenaamde 'psychoanalyse' invoerde, welke natuurlijk geen analyse van de psyche is - dat deze geniale mens, hoewel hij wist zelf verscheidene neurotische symptomen te hebben, zich verbeeldde de dienovereenkomstige mis-vertolking in zijn waarnemingen en conclusies betreffende het gedrag der psyche te kunnen elimineren.

Een van de grondregels der psychiatrie is, dat geen mens iemand kan genezen van de afwijking waaraan hij zelf lijdt. Geen bewijsvoering is nodig om dit te beseffen.

Daar dit zo is, dringt zich de vraag op: hoe staat het dan met het 'morbide' proces dat ons allen gemeen is?

Zou dit niet voldoende zijn om in te zien dat: GEEN ENKELE VOORSTELLING OF THEORIE OOFT ECHT WAAR EN BETROUWBAAR KAN ZIJN, BEHALVE WANNEER ZIJ DE VRUCHT IS VAN EN GEFORMULEERD WORDT DOOR EEN MENS 'IN WIEN GEEN BEDROG IS' (Joh. 1:48)?

Zeker is deze waarheid voorondersteld in het woord van Jezus (Joh. 8:46): 'Wie van u toont 'zonde' in mij aan?' Want alleen wat *hij* zeide en deed was werkelijk WAAR!!

Het is nu juist van deze 'zonde' (Grieks: hamartia, dat is 'misslag', falen, waarvan dan het misleidende 'zonde' is afgeleid) dat de wereld moet worden overtuigd, zich bewust moet worden om behouden te worden.

En het is de Parakleet (Raadgever, Pleiter), de Heilige Geest alléén die dit kán en zál doen. (Joh. 16:8).

Alle opvattingen, stellingen en theorieën zijn gedeeltelijk *misleidend*, indien zij niet geboden worden door een mens die volkomen zuiver is van hart en hoofd, volkomen rein en vrij, volkomen verlicht.

Want in alle andere opvattingen ligt een element van vervorming der waarheid naar een bepaald systeem van zelfrechtvaardiging.

Dit geldt voor elk idee, voor elk ideaal, voor elke leuze! Ziet bij wijze van voorbeeld ideeën als 'Morele Herbewapening' en 'Christian Leadership'. Ziet, hoe onmiskenbaar beide leuzen wortelen in de aanbidding van Macht en Kracht, terwijl Jezus zachtmoedig dienen leerde en gebod het boze niet te weerstaan.

Waarlijk, onze idealen en leuzen verraden onze verdooldheid en verstrikking, zoals de adem van een dronken chauffeur zijn schuld verraadt!

Hoedt u daarom voor Pro en Contra! Er is geen waarheid in tegengestelde meningen, hoe-

wel de wereld vol is van juist dit verschijnsel. Geen van beide tegengestelde meningen is ooit juist! Ziet de nationale en internationale politieke stelsels! Ziet de eindeloze strijd tussen de godsdiensten. Eenzelfde 'ziekte' is hun allen gemeen: alle zijn bezeten van de waan dat de waarheid zou kunnen worden gevangen in enig paar van tegenstellingen!

De waarheid zal echter steeds de onbepaalbare 'derde' zijn, die GOD zij dank *altijd aanwezig is*. Op alle 'slagvelden' van 'tegenstanders', in alle parades, wedijver en wedstrijd tussen godsdiensten met hun ingebeelde superioriteit en monopolistisch streven.

De waarheid is overal omdat GOD overal is, omdat Hij regeert en Zijn Wil voltrekt ondanks onze blinde begrippen van die Wil, ondanks ons beweerde spreken en handelen in Zijn Naam.

Terwijl wij streven naar een voldoening gevende levensgang, geven wij toe aan talloze ontwijkingen van moeilijkheden en van ervaringen die leed met zich brengen. En ons stelsel van pseudo-rechtvaardiging belet ons tot levens-vervulling te komen, dat wil zeggen: *het Woord te spreken dat geneest en de Daad te verrichten die bevrijdt*.

Het onderscheiden tussen gelovigen en ongelovigen is even waardeloos als het onderschei-

den tussen elk ander paar van tegenstellingen!
Want aan beide ligt onbewust vooroordeel ten
grondslag.

Daarom is het kenmerkend voor het psycho-
analytisch atheïsme (materialisme), dat het
zich rechtvaardigt met *een verklarende be-
schuldiging* van de godsdienstige instelling.
Het zegt namelijk:

'... dat de naar waarheid strevende mens, bij
de confrontatie met de harteloosheid van het
bestaan en bij het zien van het onafwendbare
einde van ons broze leven, deze waarheid niet
kan aanvaarden en een wensdroom van eeuwig
leven, van vaderlijke bescherming en van een
veilige thuiskomst ervoor in de plaats moet
stellen.' (R. Le Coultre in De Groene Amster-
dammer, 5 mei 1956).

U zult de aannemelijkheid van deze stelling
opmerken. Wilt nu echter ook bedenken, dat
het niet het voortbrengsel is van een verlicht
innerlijk, maar van een psyche die met illu-
sies bezwaard is en die naar het Licht tast
onder de onophoudelijke druk van de drang
naar zelfrechtvaardiging.

De stelling is derhalve: Freuds 'wensdroom'!
Indien er één volk is waarin het godsdienstig
besef fundamenteel gebleken is door de
eeuwen heen, dan is het wel het Joodse volk.
(Ziet Martin Bubers uitweiding over de 'emoe-

na', het inherente besef in Gods Hand te zijn). Het is daarom *onmogelijk*, dat Freuds stelling vrij zou kunnen zijn van vooroordeel. Dien-tengevolge moet zij misleidend en dus voor die mensen aantrekkelijk zijn, die zelf nog gevangen zitten in de tegenstelling GOD of GEEN GOD. Dat was dan Freuds 'complex'.

Dezelfde waarheid geldt voor Alfred Adler en zijn Individualpsychologie, die gegrond is op het centraal stellen van de tegenstelling minderwaardigheid-meerderwaardigheid, waardoor hij zelf bevangen was. En ook voor C. G. Jung, die kans gezien heeft zijn fundamentele vooroordeel te verbergen in virtuoze creativiteit, totdat zijn boek over Job eindelijk onthulde wat de drijfveer was voor zijn psychologie en voor zijn mis-waardering van godsdienst als iets wat de psychologie meester zou kunnen worden. Want, nietwaar, als de psychologie de godsdienst meester wordt, dan wordt Jung de baas van GOD.

Ik bedoel hiermede geen ogenblik af te dingen op de ware verdiensten dezer drie mensen. Maar zij zijn voortreffelijke voorbeelden van het eenvoudige doch belangrijke feit, dat goed begrepen moet worden, willen wij het verschil ontwaren tussen Gods Dienst, dat is het herstel van der mensen ineigen houding tot GOD, en de talrijke godsdienst-stelsels.

En áls wij dit verschil ten slotte ontwaren, dan zullen wij begrijpen dat al deze stelsels niet werkelijk naar GOD voeren, *maar dat zij ons juist weerhouden GOD te naderen, daar zij ons binden aan voorstellingen, voorschriften en standaardgedraging, welke de mens juist beletten de unieke weg te gaan en zijn unieke, onbekende bestemming te bereiken.*

Wij allen lijden aan dezelfde waan, gehoorzamen dezelfde misleidende drang van het 'ik'. Zo lang een mens komt met een theorie of een stelsel, toont hij het symptoom van door een waan te zijn bevangen. Het enige wat níet verdacht is, is Levensvervulling.

Een mens die het Leven verwerkelijkt, zal nooit met een theorie of beschouwing komen. Want deze mens hééft geen theorie, geen credo, geen methode, geen medische, priesterlijke of andere carrière. Zulk een mens *heeft* alleen maar zichzelf en *is* alleen maar zichzelf . . . Daarom is hij 'als GOD' (Mi-cha-El)! Want ook GOD heeft niets dan Zichzelf en is niets dan Zichzelf. Daarom zal zulk een mens, en zulk een mens alléén, het Licht brengen, dat Waarheid is, en Leven geven en Genezen, overal waar wat hij is en zegt en doet niet helemaal verworpen wordt door de verstrikte zielen wier illusies hun verkieselijker schijnen . . .

Het verhaal van Theseus in de Griekse mythologie is buitengewoon leerzaam. Nadat hij de Minotaurus had gedood in de doolhof der onzuivere menselijke gedachten en gevoelens (het monster van de lagere drangen) welk on-dier hij gevonden had dank zij de 'draad' van logisch denken, welke Ariadne (Ariachnè!) hem gaf, omdat zij hem aardig vond, besloot Theseus haar mee naar huis te nemen als zijn bruid.

Op de weg naar 'huis' kreeg hij echter van hogerhand de aanwijzing haar achter te laten op het eiland Naxos. Hij gehoorzaamt, maar is dan zo overmand door verdriet en wroeging over zijn 'ontrouw', dat hij vergeet de witte zeilen te hijsen, wat het teken zou zijn dat hij als overwinnaar van de Minotaurus terug-keerde. Toen dus zijn vader die op de rotsen der illusie op hem wachtte, het schip zag naderen met zwarte zeilen, wierp hij zich van de rotsen in zee en kwam om. DAAROM VOLGDE THESEUS HEM OP ALS KONING.

Hier hebben wij het. Volbrengen van het Ene Nodige eist meer dan wij kunnen dragen. Alleen door schijnbare mislukking, uiterste duis-ternis en vertwijfeling te doorlijden, ja, de dood te ondergaan, kan de mens komen tot 'Het is volbracht'.

En als dit *niet* gebeurt, dan zal 'de oude koning', dat is de aan de lagere drangen verslaafde mens, niet sterven, maar voortgaan te regeren.

Helaas! Zij die ons nieuwe levensbeschouwingen, nieuwe belijdenissen, nieuwe ideologieën brachten, hebben *nooit* Ariachnè achtergelaten wanneer het Ogenblik om dat te doen gekomen was.

Zij hebben allen 'de witte zeilen' gehesen.

Zij werden allen beroemd en werden als grote overwinnaars van het kwaad toegejuicht. Maar 'de oude koning' bleef regeren. Dat wil zeggen: de toestand werd niet werkelijk veranderd.

De een zal u zeggen, dat hij socialist is, *omdat* . . . een ander dat hij conservatief is, *omdat* . . .

Weer een ander zal u toevertrouwen dat hij gehuwd is, *omdat* . . . en een vierde zal verklaren dat hij vrijgezel gebleven is, *omdat* . . . en zo voort, en zo voort in een grauwe een-tonigheid van rechtvaardiging, waar geen rechtvaardiging gevraagd zou worden noch gegeven, indien de ware toedracht in overeenstemming was met de geboden voorstelling.

Want in waarheid *zijn* dit geen rechtvaardigingen, maar onze vrees voor andermans oordeel en . . . . onze verborgen ongerustheid dat wij niet voldoen aan het standaardbeeld van

levensvervulling noopt ons tot zulke formuleringen.

Als u ze hun gang laat gaan, zullen ze handig overschakelen en u zeggen dat u met iets moet ophouden, *omdat* . . . en beginnen moet met dit of dat, *omdat* . . . enz.

Zó is nu de centrische mens. Centrisch zijn betekent geheel in de waan der eigen centraliteit bevangen zijn; dientengevolge voortdurend trachten GODS plaats in te nemen, en Zijn Werk te doen, zoals wij dat misverstaan. Een centrischbewuste enkeling is gevangen in de tegenstelling tyrannie en slavernij, hij moet bewust of onbewust streven naar het bebazen van anderen om niet zelf bebaasd te worden. Dit is in feite de grondtoon van hetgeen wij 'maatschappij' noemen. En natuurlijk zijn niet de openlijke despoten het ergst gevangen in deze illusie, maar de nederige dienstvaardigen. Evenzo is wat wij sympathie noemen (en veelal voor liefde houden) niets anders dan de *belang*-stelling van ons centrische bewustzijn; zij is de keerzijde van afkeer. Centrisch bewustzijn is niet tot onpartijdigheid, tot belangeloosheid in staat. Wat het als zodanig voorhoudt, is wezenlijk onverschilligheid.

Wij, centrische mensen, ontwikkelen dit centrische bewustzijn in de loop der jaren. Daarom zijn wij ongelukkig en kennen wij geen

Vrede. Wij nemen mensen, dingen en waarden aan; of wij verwerpen ze. Wij steunen personen, ideeën en pogingen of wij werken ze tegen. Of wij zijn onverschillig (neutraal). Wij gaan persoonlijke verhoudingen aan en mengen ons in het individuele bestaan van anderen; maar als de relatie niet aan onze verwachtingen (eisen) beantwoordt, dan verbreken wij de relatie, of laten ze in de steek. Zo leven wij voortdurend in een trotseren van GODS Eenheid, alles en allen misbruikende, door alles en allen misbruikt wordende. Op dit inzicht berusten wellicht de droeve woorden in het Evangelie naar Johannes (2:24-25):

'Maar Jezus vertrouwde zich aan hen niet toe; want hij kende ze allen en had niet nodig dat iemand van een mens getuigde. Want hij wist wat in de mens was.'

Deze bevangenheid is het, die ons voortdurend hindert in onze rechtstreekse gang naar GOD. GOD, die geen probleem is, noch een begrip, noch een illusie, noch iets wat het menselijk denken meent dat Hij is. Maar die ZICHZELF is, *wat de mens nu juist níet is!*

Gezien dat HIJ de Oorsprong is en onze oorsprong in Hem, is het predikaat 'Vader' wel-

licht het beste menselijke woord om onze verhouding tot Hem aan te duiden.

GOD is in geen enkel opzicht 'voorwerp', behalve in onze aanmatigende en verkeerde beoordelingen van Hem. Want het is niet mogelijk Hem te naderen door redeneren, speculeren of met welke methodiek dan ook, die wij toepassen om vertrouwd te geraken met een persoon of met iets, om iemand of iets te bemeesteren.

Als wij onze Wereldbeschouwing gronden op de premisse dat GOD niet bestaat, dan zal onze ervaring (lees: onze partijdige vertolkingen van het gebodene) automatisch elke ontwaring van Zijn bestaan uitsluiten. GOD blijft dan buiten 'het spel', maar is dientengevolge des te meer werkzaam aanwezig als een factor van 'toeval' en 'onbegrijpelijke gebeurtenissen'.

Als we de voorkeur geven aan de premisse dat GOD wèl bestaat, dan zal onze ervaring (wederom onze partijdige vertolking van het gebodene) vele 'bewijzen' en 'tekens' bevatten van Zijn bestaan, Zijn Aandacht, Zijn Inmenging, enz. Dit alles evenwel netjes beperkt tot hetgeen in onze voorstelling van Hem past!

Want niet één van deze beide psychische houdingen, maar beide instellingen zijn op 'voor-

keur', op voor-oordeel, op persoonlijke beheersingsdrang uit levensvrees gegrond.

Veel mensen wier ouders in GOD geloofden, werden ongelovig in de loop van hun leven. De sleutel op deze verandering ligt in een toestand van innerlijke nood. Anderen werden gelovig in de loop van hun leven. En wederom ligt de sleutel in de crisis welke zij doorleefden.

Alle plotselinge 'bekeringsen', waarin mensen ineens veranderden in *het tegendeel* van wat zij waren, zijn geen ware ontwakingsen uit een waan-droom, maar slechts omzwaaiingen, omtuimelingen van de ene droom in een andere. En de plotselinge 'beking' van Paulus van Tarsus is wellicht de meest misleidende, meest verwarrende van al zulke gevallen.

Geen van ons 'wandelt met GOD'. Wij wandelen allen met ons beminde stelsel van individuele misvertolking en zelfrechtvaardiging.

Wij zijn niet de hoeders onzer broeders! Wij zijn hun medeplichtigen! Dat zijn wij. Gehuld in onze mantels van centrische rechtvaardiging, hebben wij immers allen reeds de eerste stap naar de waanzin gedaan!! Daarom zijn wij de ideale voedingsbodem voor de ontwikkeling van waanzin, welke dan ook. Wij zijn de medeplichtigen van hen die wij 'misdadigers' en 'krankzinnigen' noemen. Wij zijn aan-

sprakelijk. Want als wij hun 'zuiver water' hadden geboden, zouden zij hun vergift niet hebben gedronken. Maar zoals het was, bood onze onzuivere houding hun geen steun, maar verleidde hen en lokte hen tot de vlucht en de tegenwerking, die hun een schuilplaats schenen te beloven voor hun met paniek geslagen zielen, die geen herbergzaamheid, geen veiligheid bij ons vonden!

Neen, wij zijn de hoeders onzer broeders niet! Wij trekken een *zwarte jas* aan en spelen de rol van rechter, openbare aanklager, zieleherder of boetprediker. En wat is dit anders dan een demonstratie van onze eigen verstrietheid, onze onmacht om Het Ene Nodige te bieden?? Of wij trekken een *witte jas* aan en spreken vertrouwelijk met hen als een goede vriend. Maar het vertrouwen is niet aan onze kant en wij worden per uur betaald. En de broederschap die wij imiteren is beroepsmatige belangstelling.

Dan gaan wij hen 'behandelen' en wederom onthult ons doen onze eigen 'criminaliteit' en onze 'psychische afwijking'. Want evenals de man in de zwarte jas beroven wij onze broeder van de vrijheid die wij voor onszelf reserveren. Wij ontzeggen hem het zelfrespect dat hij reeds zozeer dreigt te verliezen, maar dat juist onontbeerlijk is voor zijn genezing.

Dan begaan wij een reeks typisch misdadige geweldplegingen. Wij bedwelmen hem met vergiften en maken hem bewusteloos, wat wij 'slaap' noemen. Wij stellen hem bloot aan elektrische schokken, welker uitwerking niemand precies kent, maar die allengs zijn individualiteit vernielen. Of wij vernietigen die individualiteit grofweg door de belangrijkste zenuwvezels der grote hersenen door te snijden.

Neen, wij zijn de hoeders onzer broeders niet!, maar de cipers van hun gevangenis!

Wij zijn de Gadarenen, en onze broeder is de 'bezetene' die wij niet kunnen temmen. En als GOD Zich manifesteert, herkennen wij Hem niet en worden wij ook niet genezen, maar . . . de 'bezetene', altijd en altijd weer!

In een wereld van zodanige 'partijen' van bevooroordeelde belijders en loochenaars, zulke opposenten die gelijkelijk buitenstaanders zijn van het ene universele Mysterie, treedt zelden een ware 'insider' naar voren.

Zulk een verlichte vindt dan niets dan buitenstaanders van hetgeen hij is, en van hetgeen hij openbaren komt.

Zijn verschijning zelf is daarom reeds 'een teken dat weersproken wordt', daar hij gesteld wordt 'tot een val en een opstanding van velen'.

Hij zal te doen hebben met wereldlijke en kerkelijke gezagdragers, wier wrok en weerstand gewekt worden door het feit, dat zij in hem herkennen de vervulling, waar zij faalden. Zijn verschijning stelt hen zwijgend in gebreke, daarom haasten zij zich hem te veroordelen.

Slechts zij wier rechtvaardigings-systeem nog enige speling laat voor spontane ontvankelijkheid en responsie, kunnen het geboden Licht ontvangen. In dit opzicht herhaalt zich inderdaad de geschiedenis steeds weer:

'Wanneer de gerechtigheid verdwijnt, o Bharata, manifesteert zich de Heer om de Wet weer te vestigen.' (Boek Hariwamsha 1:42). Maar deze *echte* manifestatie heeft niets te maken met bijvoorbeeld Dostojefski's naïeve beschrijving van Jezus' wederkeer op aarde. Integendeel, het is juist de cliché-verwachting die ons blind maakt voor de onberekenbare, onvoorstelbare, unieke vorm welke GODS Manifestatie aanneemt.

Als GOD Zich manifesteerde in een mens, dan gaf zulk een mens een voorbeeld van zijn eigen volbrenging, zijn persoonlijke verwerkelijking van wat het Leven is. Hij bestreed geen bestaande fnuikings-systemen, maar onthulde hun onwaarachtigheid en ondoeltreffendheid door de wezenlijke waarheden die

hij leerde en de waarachtigheids-daden welke hij volbracht.

Nooit beging hij de dwaasheid zijn leringen te vereenzelvigen met de verwerkelijking, omdat hij wist *dat de verwerkelijking GODS eigen Werk is in de mens.*

Zulke mensen waren de zeldzame insiders en onthielden zich van dat wat buitenstaanders altijd doen: het opleggen en propageren van een theorie en een systeem. Zij maakten de Opening en toonden de Ingang tot het Mysterie, waar zij zelf vrij in- en uitgingen.

Zij nodigden alleen de anderen uit hen 'te volgen'. En dit 'volgen' betekent het gaan van de unieke en universele Weg, die allen moeten gaan. Wezenlijk dezelfde, uiterlijk zeer verschillend. Derhalve niet te gaan door het aannemen van enige belijdenis, door het zich houden aan enig uniform gedrag, door het verrichten van enig voorschrijfbaar werk. Maar de Weg wordt gegaan in unieke responsie op het unieke noden van dag tot dag, als een woordloos tweegesprek met GOD.

Buitenstaanders klampen zich vast aan de uiterlijke verschijning van GOD in de mens. Zij vatten nauwelijks de geestelijke strekking der leringen, maar registreren ijverig de woorden en de situaties, waarin de wonderen geschieden. Zij durven nauwelijks te volgen, maar

leren de leringen uit het hoofd en drukken de geschriften waarin de Verschijning wordt beschreven, aan hun hart.

Zij verwachten de Bevrijding niet van het gaan van hun eigen weg, maar van het herhalen van de uiterlijke vormen waarin het Levende Woord eenmaal klonk. (Joh. 5:39-40). Dit is overal ter wereld en door de eeuwen heen geschied. En omdat dit terugdeinzen voor zelf rechtstreeks tot GOD gaan een mens elke rechtstreekse openbaring derven doet, heeft de drang tot compensatie van dit gemis geleid tot het bedenken van talloze leerstellingen, rituelen en voorschriften. De vorm die deze aannemen hangt natuurlijk af van de eigendommelijkheden der groepen die zich daarin begeven. En dit verklaart de vele onverenigbaarheden in leerstellingen, opvattingen en gewoonten zoals wij die vinden in de godsdienststelsels, welke zich alle verbeelden superieur te zijn. Deze machtige drang is het, die alle godsdiensttwisten, alle onverdraagzaamheid, oorlogen en misdaden op zijn geweten heeft.

En tòch gaan de gezagdragers der godsdienststelsels en hun aanhangers voort datgene te bedrijven wat hen belet 'te volgen', terwijl zij bedekt en openlijk naar de suprematie streven. Maar er is een groeiend aantal mensen die

beseffen dat aanhangen van een godsdienstig stelsel voor *niets* telt, en het waarachtige 'volgen' voor ALLES.

Door de eeuwen heen hebben de godsdienststelsels altijd gewerkt in de richting van gelijkshakeling van het ongelijke; in de richting van uniformiteit van gedrag, terwijl alles afhangt van de ware innerlijke gesteldheid en de vrije uitdrukking dáárvan in woord en daad; in de richting van gehoorzaamheid aan kerkelijk gezag, terwijl alles afhangt van gehoorgeving aan de Wil van GOD.

Maar in het algemeen gesproken doet zich dezelfde funeste beïnvloeding voor in álle godsdiensten. Gezagdragers en aanhangers van alle godsdiensten dienen twee meesters. Allen sluiten zij voortdurend compromissen en verraden dientengevolge de taak die zij voorgeven te dienen.

Daardoor is een langdurige wereldcrisis ontstaan en het zal niet mogelijk blijken de ontwikkeling der dingen te beheersen met schrandtheid en geweld, die middelen waarin de mensheid altijd bewezen heeft meer te geloven dan in wat dan ook.

Maar GOD gaat voort met spreken, zo niet door mensen in de taal der mensen, dan toch in de Symbolentaal die de Zijne is en die Hij

van den beginne af steeds heeft gebruikt.

Tot elk van ons komt Zijn Directe Woord in de vorm van de omstandigheden die ons worden opgelegd. Als wij de moed vinden om de toestand van ons lichaam en onze psyche, zowel als de omstandigheden en alles wat ons overkomt, *niet* door de bril der normwaardering te beschouwen, maar ons oordeel en onze conclusie op te schorten, ... dan verandert ALLES.

Dan vervaagt het starre en uniforme 'beeld' van aannemelijk en onaannemelijk. En in plaats daarvan daagt het eerste aarzelende besef van de wijze en liefdevolle AANDACHT die de Almachtige daarin aan ons wijdt. Dan naderen wij die houding, welke Jezus bedoelde toen hij (Joh. 9:3) sprak: 'Dit is opdat GODS werken worden geopenbaard.' Dan is ons vanzelfsprekende streven niet langer, kunstmatige compensatie te vinden voor alle zogenaamde lichamelijke of psychische of maatschappelijke handicaps. Maar dan worden wij innerlijk 'stil', zwijgend en ontvankelijk voor die openbaring, welke vroeg of laat komen zal, van de heilige bedoeling en het heilige doel bij het opleggen van juist die unieke voorwaarden en omstandigheden aan ons unieke wezen. Waarlijk, zodanige openbaring zal allengs komen, niet als een intellectuele gevolgtrekking, maar

als het plotselinge en directe inzicht in het 'waarom en waartoe'.

Want hoe droevig ook ons lot moge zijn, hoe ellendig de omstandigheden waarin wij geplaatst worden, het geheel dient doeltreffend de heilige voorbereiding om *de Kortste Weg naar GOD te gaan*.

Dit nu is Gods Dienst en alleen zij die bereid zijn alle opvattingen, theorieën, systemen en methoden vaarwel te zeggen, zullen ondervinden wat deze betekent en waarheen hij leidt. Dit is het enig ware universele Proces van Bevrijding dat de traditie Transformatie noemt, die dan wordt ondergaan in de Handen van de Verhevene Zelf.

Geen mens zal ooit in staat zijn dit mysterieuze Proces te definiëren. Evenmin zal ooit enige persoonlijke beschrijving van ervaringen in dit Proces begrijpelijk zijn voor buitenstaanders of door hen kunnen worden 'gebruikt'.

Dit is Gods Dienst, en dit betekent het herstel en de volle ontwikkeling van de ene verticale Relatie, GOD en Mens.

De staat van fictieve geïsoleerdheid in enkelingen veroorzaakt de drukkende gevoelens van eenzaamheid. Daaruit ontstaat het hunkeren naar horizontale relaties van alle soorten en niveaus. En het is typerend dat deze relaties altijd de neiging hebben de aandacht

af te wenden van de ene verticale relatie, en zichzelf in de plaats daarvan te stellen, ja, *dat zij tot een cultus van verering en verheerlijking van zichzelf nopen.*

Dit is wellicht de meest fundamentele misduiding en verkeerde voorstelling van de soort die hierboven aangetoond is omtrent de psychologische leringen en gevolgtrekkingen. Het zelf-centrische, geïsoleerde bestaan houdt de verloochening in van de primaire, onvernietsbare Eenheid.

Derhalve zijn al zijn ideeën, doelstellingen, bezigheden en totstandbrengingen in waarheid niet meer dan aanmatigheden, gebaseerd op verloochening en op *de wens het Zijnde te vervangen door het schijnbaar verkieselijke.*

Dit geldt van de laagste manifestatie van leven in planten en dieren tot in het leven van de mens. Het verklaart dat al zulk bestaan werkelijk één voortdurende 'worsteling om het bestaan' is. Het verklaart dat het *menselijke* leven eveneens een worsteling om het bestaan *schijnt* te zijn en een kwestie van 'survival of the fittest'. Zelfs de schranderste koppen zijn door die schijn misleid.

In het licht van dit onderscheiden blijkt het gehele individuele bestaan één samengestelde trotsering van de primaire, eeuwige EENHEID VAN ZIJN.

De myriaden centrische 'ikken' met hun centrische bewustzijn vooronderstellen het Ene Centrum dank zij hetwelk zij bestaan. Daarom ontnemen zij zich zelf de enige werkelijkheid waarop zij steunen, als zij de Ene Eeuwige Centraliteit niet erkennen.

Uit deze tegenstrijdige toestand kan de mens alleen bevrijd worden door alle horizontale bindingen op te geven onderwille van de ene verticale Relatie.

Merkt op, dat ik niet zeg 'te verwerpen' maar 'op te geven'. Dat is, bereid zijn leven te verliezen en het dáárdoor te behouden. Dat is, bereid zijn zich onvoorwaardelijk over te geven: Islam (= onderwerping), 'niet zoals ik wil, maar zoals Gij wilt.'

Bereid zijn het 'juk' (Yoga) te dragen.

Dit is het immers wat Jezus op het oog had, toen hij zeide dat niemand hem kán volgen tenzij hij zijn naasten 'haat' en zelfs zijn eigen leven! en wederom: 'Wie van u niet opgeeft alles wat hij heeft, die kán mijn volgeling niet zijn'.

Natuurlijk haast ons centrische bewustzijn zich dit op te vatten als een beroep op zijn onzalige techniek!, zijn eeuwig hanteren van alternatieven!

Opgeven van horizontale betrekkingen is NIET het omverwerpen van horizontale betrekkin-

gen! Het is NIET in het omslaan in enig tegen-
gestelde! Het is NIET in het verlaten van men-
sen of omgevingen terwille van een streving
of omgeving die geschikter schijnt! Maar het
is in het opgeven van de drang het te zoeken
in enige zodanige betrekking en situatie, in
het hun ontzeggen van beslissende hoedanig-
heid, van gezag over ons!

Dientengevolge toont de historische gehoor-
geving een lange reeks van misvattingen. Der
mensen centrische bewustzijn heeft hen altijd
doen *verwerpen* in plaats van *opgeven*, *ver-
laten* in plaats van *loslaten*, hen zichzelf doen
isoleren in kloosters of kluizenaarshutten, in
plaats van 'apart' te staan midden in het net-
werk der horizontale betrekkingen.

Gaf Jezus dan niet het voorbeeld van wat hij
bedoelde? Hij verwierp zijn vaders werk-
plaats niet. Evenmin verliet hij zijn moeder,
broeder en zusters. Hij deed het Werk dat
GOD hem opdroeg, en hij liet zijn verwanten
niet in de steek, noch bebaasde hij hen of liet
zich door hen bebazen, maar hij liet hen vrij
hem te vergezellen en te volgen, zo ver zij
wilden en konden.

Het is wel duidelijk dat waarachtig 'prijsge-
ven' niets te maken heeft met enige tegemoet-
komendheid, of met compromissen sluiten, zo-
als het fanatieke centrische bewustzijn alles

noemen wil wat zich niet in de alternatieven laat vangen. Want fanatisme en compromissen sluiten zijn niets dan psychische trucs *binnen* de paren van tegenstelling; de een bestaat bij de gratie van de ander.

Wanneer een mens bereid is te worden wat hij is, waar hij ook is; bereid te lijden, bereid de onbekende prijs te betalen, daar werkt het Heilige Proces waardoor de 'tempel van de schriftgeleerden en de farizeeërs' allengs wordt afgebroken en de onvergankelijke Tempel wordt gebouwd, in drie onberekenbare 'dagen'. En al het overige is niets dan 'passen op de plaats maken'.

Het grootste bolwerk van de cultus der horizontale betrekkingen is de verhouding tussen de seksen, culminerend in de huwelijkse staat. De ware aard daarvan vormt in zijn sublieme dualiteit een buitengewone top-prestatie van de drang naar horizontale bindingen en horizontale verwerkelijking. Juist daardoor is het huwelijk tevens een uitermate doeltreffende staat voor de toepassing van GODS Heilige Therapie.

Het is dus dwaas het huwelijk hetzij te verheerlijken hetzij te bekritisieren of het huwelijk en de sekse-verhoudingen in het algemeen te verachten. Beide houdingen verraden slechts de poging tot zelfrechtvaardiging. En het al-

gemene niet gelukkig zijn in het huwelijk dient niet te worden misverstaan als een ongelukkig toeval of als het gevolg van een verkeerde keuze, maar als de openbaring van het feit dat GOD altijd overheerst hetgeen de mensen ondernemen, en dat Hij dus ingrijpt in hun nederen of trotseren van de ene grote Taak: 'Opstaan en naar de Vader gaan'.

Aldus verkeert Hij door Zijn Heilige Therapie, die de mensen allengs GENEEST van *de ene fundamentele krankheid: de waan dat het afzonderlijke individuele bestaan* LEVEN zou zijn!

Dit is waarschijnlijk de diepste betekenis van Jezus' Gelijkenis van de Verloren Zoon, dat de mens ertoe kwam zich in de beelden dat levensvervulling ooit zou kunnen zijn: de taaie en succesvolle doorzetting van gescheiden, individueel bestaan.

De uitdaging die in het huwelijk besloten ligt is, dat het naar eenheid streeft maar de illusie der individualiteit handhaaft en de daaraan inherente strategie jegens andere individuen. Het blijft een tweeheid binnen De Eenheid en het produceert dan ook individuen.

De voortplanting zelf is de instandhouding en vermeerdering van afzonderlijk bestaan, gesymboliseerd in de bevalling en in het doorknippen van de navelstreng bij de geboorte.

Symptomatisch voor het ziekelijke doordrij-

ven van deze misvatting is de godsdienstige of mystieke waanvoorstelling, dat *een* man en *een* vrouw (eens zouden) worden getransformeerd in één tijdeloos wezen.

Typerend voor Gods Dienst is, dat deze de oplossing vereist en volbrengt van het illusoire afzonderlijk leven met zijn centrische bewustzijn en zijn horizontale betrekkingen, die de verticale betrekking willen vervangen. Typerend voor ál het andere is dat het voorgeeft tot stand te brengen wat alleen Gods Dienst tot stand brengt.

Typerend voor godsdienststelsels is dat zij niet zijn wat zij voorgeven te zijn: vormen van Gods Dienst.

Zij zijn niet *vormen* van Gods Dienst, maar systemen om juist dát Proces af te weren en te weerstaan, dat Gods Dienst verricht en volbrengt.

Typerend voor alle godsdiensten is dat zij gegrond zijn op verwerkelijking der verticale relatie door een mens en zijn daaropvolgende manifestatie in woord en daad van wat alléén een insider manifesteren kán; maar dat zij alle deze manifestatie en lering hebben verminkt tot een systeem *waarin het onaanpasbare is aangepast aan de voorkeur voor het bestaan in de horizontale relaties.*

Daarom tonen alle godsdiensten een systeem en een praktisch gedrag, dat in wezen een compromis is, zij het dan virtuoos doorgevoerd tot een indrukwekkende zelfrechtvaardiging.

Beschouwd met de soberheid van directe beleving van Tao zijn de bespiegelingen over Tao niets dan afwering van Tao.

Voor wie de voortdurende therapie van de Alomtegenwoordige ervaart, is de oefening en vaardigheid der Zen-meesters een belachelijk surrogaat, uitgedacht en opgelegd in platte verloochening of onwetendheid van de 'training' *die gekozen en opgelegd wordt door de Ene Meester* in de verwaarloosde en miskende 'mise-en-scène' van het dagelijkse leven.

Voor wie zelf het hunkerend verlangen kent naar 'Hem die trekt' (Krishna) zijn de traditie van het Hindoïsme en de leringen en praktijken der yogi's zielige symptomen van geraffineerde zelfverheerlijking door onbeschaamde en onmatige ontwikkeling van mentale creativiteit, handig gecamoufleerd door bedachtzame vriendelijkheid en nederige hoogmoed.

Voor wie enige ervaring heeft van opgetrokken-woorden in het Licht, is de bewering, dat de Boedha een vast aantal waarheden en pa-

den geleerd zou hebben, als een schending van de nagedachtenis van een Verlichte door dorre stamelingen die het merkteken van buitenstaanderschap dragen.

Schoon en van universele waarheid en geldigheid is de term Islam, dat is Onderwerping, Overgave. Maar triest is de verwisseling van onvoorwaardelijke Overgave met platte berusting en daaruit voortvloeiende onverschilligheid, fatalisme.

Voorwaar, elke tijd heeft de manifestatie van GODS Wil in een menselijk wezen droevig onderschat, en tegelijk vreemd overschat.

Geen mens is zo hartstochtelijk vergoddelijkt als Jezus van Nazareth, de mens die GODS Wil manifesteerde als nooit een mens daarvóór of daarna heeft gedaan, en dit voor alle tijden heeft bevestigd door zijn volstreckte verwerping van compromissen-sluiten met 'de wegen der wereld', zijn volstreckte verwerping van Macht, en zijn volmaakte Aanvaarding van Leed te bekrachtigen door de daad. Alle anderen zwichtten op de een of andere wijze voor Macht. Toch is deze vergoddelijking slechts een psychische truc om ons niet-volgen te rechtvaardigen, doordat wij hem tot de enige uitzondering maken, wiens volbrengen ons van die taak ontheft.

Dit is het verschil tussen Gods Dienst en godsdiensten en het is nutteloos daarover te kibbelen, al zijn zij zich juist daaraan altijd te buiten gegaan.

Want alleen de ondervinding zal het leren en geen mens komt theoretiserend ooit tot waarheid. Want de waarheid onthult zich alleen aan hem die zichzelf aan haar geeft, en her-eniging met de Verhevene voltrekt zich alléén doordat een mens geheel met Hem versmelt, al zijn horizontale bindingen, heel zijn persoonlijk bestaan, ja zijn 'leven' verliest, maar het Universele Leven, dat het Eeuwige Leven is, verwerft.

De Verlosser aller mensen, aller tijden, laat zich in geen enkele menselijke voorstelling of lering vangen.

Alle dogmata, alle denkbeelden wekken verwachtingen, die ons beletten de gestalte te herkennen, die GOD Zelf voor de MANIFESTATIE VAN ZIJN WIL bepaalt.

Want deze is het, die zoveel namen draagt.

En deze is het, die bepalingen, registreringen en bespiegelingen van velerlei aard, Traditie genaamd, willen vatten en vastleggen, en aldus tot bezit willen maken wat niemands bezit kán zijn.

Dit is de oorzaak van alle godsdienstige vijandigheid en strijd.

Want waar uw schat is, dáár zal ook uw hart zijn.

En wie niet met de Ene vergadert, die verstroot.

Nog altijd oordeelt de mens naar de schijn, en nog altijd verwacht hij de zo zeer verlangde zekerheid van *vormen*, die de Geest één ogenblik gebruikte voor Zijn Manifestatie.

MAAR GOD HERHAALT ZICH NIET.

Wanneer de ENIGE op aarde verschijnt, dan zal niets dan het unieke in ons Hem welkom heten, Hem voor eeuwig binnenlaten in ons hart.

'Het Oude Loo', 27 mei 1956.

